

ค่าครองชีพสูง และต้นทุนการผลิตแพง...โจทย์ 2 ด้านของปัญหาเงินเฟ้อไทย

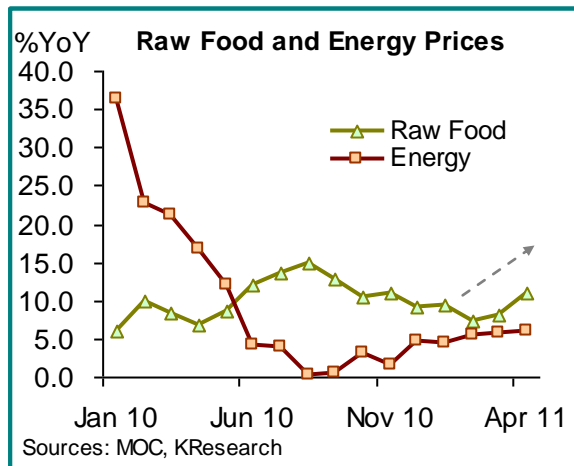
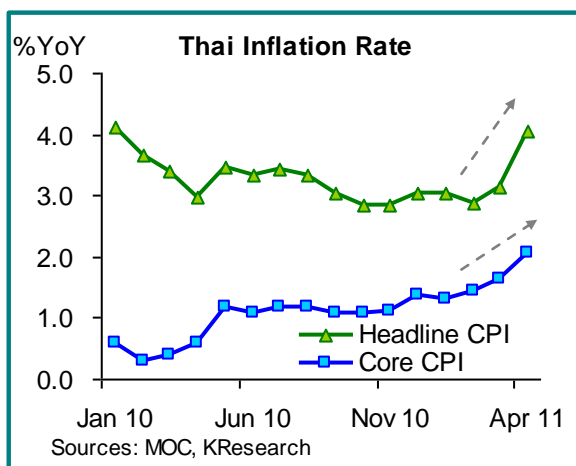
(ฉบับส่งสื่อมวลชน)

จากรายงานดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคในเดือนเมษายน 2554 ของกระทรวงพาณิชย์ บ่งชี้ว่า อัตราเงินเฟ้อของไทยพุ่งสูงขึ้นกว่าตัวเลขคาดการณ์ของนักวิเคราะห์ โดยอัตราเงินเฟ้อทั่วไปปรับเพิ่มขึ้นมาที่ระดับสูงสุดในรอบ 15 เดือนที่ร้อยละ 4.04 (YoY) เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ขณะที่ อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (ที่หักรายการสินค้ากลุ่มอาหารสด และกลุ่มพลังงาน) ทะยานขึ้นใหม่ที่ร้อยละ 2.07 (YoY) ซึ่งเป็นระดับที่สูงที่สุดในรอบ 30 เดือนที่ผ่านมา ทั้งนี้ ระดับราคาสินค้าในประเทศยังคงมีทิศทางเป็นขาขึ้นสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจไทยที่ยังสามารถรักษาแรงส่งของการขยายตัวไว้ได้ (Demand-Pull Inflation) ขณะที่ ความเคลื่อนไหวของราคาพลังงานในตลาดโลก สถานการณ์ต้นทุนของผู้ประกอบการ และผลกระทบต่อราคาสินค้าเกษตรจากสภาพอากาศที่แปรปรวน ยังคงเป็น “ตัวแปรหลัก” ที่ทำให้แรงกดดันเงินเฟ้อจากฝั่งอุปทานเพิ่มสูงขึ้น (Cost-Push Inflation)

ในอีกด้านหนึ่งนั้น ทิศทางราคาพลังงานในตลาดโลก และความแปรปรวนของปริมาณผลผลิตทางการเกษตร ก็เป็น 2 ตัวแปรหลักที่เพิ่มภาระต่อต้นทุนการผลิตของผู้ประกอบการในประเทศ ซึ่งในท้ายที่สุด หากแรงกดดันต่อต้นทุนในการประกอบการเพิ่มมากขึ้น การขยับขึ้นของราคาสินค้าผู้บริโภคก็อาจเกิดขึ้นตามมาอย่างหลีกเลี่ยงได้ยาก ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทยยังคงประเมินว่า การทยอยขยับราคาสินค้าตามต้นทุนที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการ ตลอดจนทิศทางราคาอาหารและพลังงานที่อาจจะยืนระดับสูงต่อเนื่อง น่าที่จะทำให้ปัญหาเงินเฟ้อและค่าครองชีพยังคงเป็นโจทย์เศรษฐกิจที่สำคัญในช่วงหลายเดือนข้างหน้า :-

ราคาสินค้าผู้บริโภคขยับขึ้น...สะท้อนภาวะค่าครองชีพสูง

- อัตราเงินเฟ้อเดือนเมษายนเพิ่มมากกว่าที่คาดค่อนข้างมาก โดยราคาสินค้าผู้บริโภคเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนหน้ามากถึงร้อยละ 1.38 (MoM) ในเดือนเมษายน และทำให้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปพุ่งขึ้นแตะระดับสูงสุดในรอบ 15 เดือนที่ร้อยละ 4.04 (YoY) เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ซึ่งสูงกว่าตัวเลขคาดการณ์ของนักวิเคราะห์ที่ร้อยละ 3.2 (กรอบการคาดการณ์จากผลสำรวจโดยรอยเตอร์อยู่ในช่วงร้อยละ 3.0-3.4) รวมถึงเร่งขึ้นมากจากอัตราเงินเฟ้อเดือนมีนาคมที่อยู่ที่ร้อยละ 3.14 (YoY) ขณะที่ อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานทะยานขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 2.07 (YoY) ซึ่งเป็นระดับสูงสุดในรอบ 30 เดือนที่ผ่านมา หลังจากที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.62 (YoY) ในเดือนมีนาคม

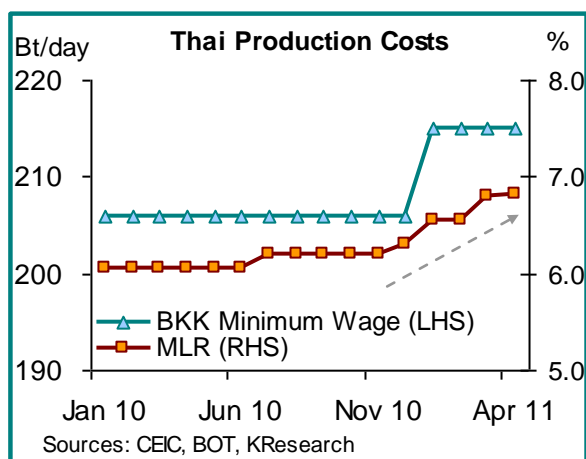
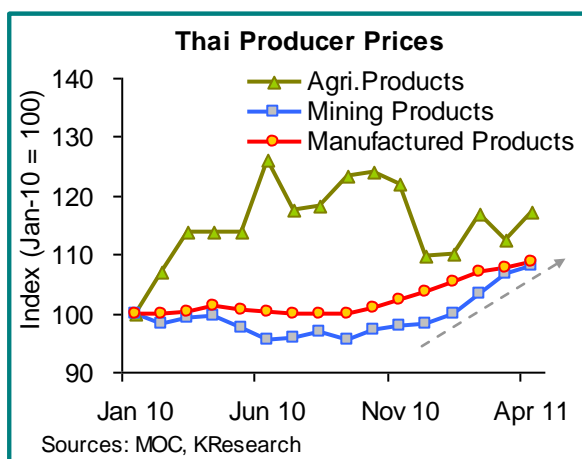

- **แรงหนุนเงินเฟ้อยังคงมาจากราคากลุ่มอาหารและพลังงาน** จากสินค้าและบริการทั่วประเทศ ในตะกร้าเงินเฟ้อของกระทรวงพาณิชย์จำนวน 417 รายการ มีสินค้าที่ขึ้นราคาไปแล้วมากถึง 198 รายการ ไม่เปลี่ยนแปลงราคา 155 รายการ และลดราคา 64 รายการ โดยปัญหาน้ำท่วม อากาศแปรปรวน และโรคระบาด ส่งผลกระทบต่ออุปทานของผลผลิต และทำให้ราคาสินค้ากลุ่มอาหารและเครื่องดื่มปรับเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 3.12 (MoM) นำโดย ผักและผลไม้ (เพิ่มร้อยละ 6.49 MoM) อาหารสำเร็จรูป (เพิ่มร้อยละ 2.58 MoM) เนื้อสัตว์ เป็ดไก่ และสัตว์น้ำ (เพิ่มร้อยละ 4.09 MoM) ไข่ (เพิ่มร้อยละ 10.93 MoM) และเครื่องประกอบอาหาร (เพิ่มร้อยละ 3.44 MoM) ขณะที่ ราคาสินค้าหมวดไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่มขยับขึ้นร้อยละ 0.30 (MoM) ตามทิศทางราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.96 MoM) ค่าเช่าบ้าน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.33 MoM) ผ้าและเสื้อผ้า (เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.14 MoM) และของใช้ส่วนบุคคล (เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.21 MoM)

ทั้งนี้ การปรับเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าจากเดือนก่อนหน้าถึงร้อยละ 1.38 นับเป็นอัตราที่ค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญ และเป็นอัตราที่มากที่สุดในรอบ 35 เดือนที่ผ่านมา แต่อาจจะสามารถอธิบายได้ว่า การขยับขึ้นของราคาสินค้าผู้บริโภคดังกล่าว เกิดขึ้นในจังหวะที่สอดคล้องกับการสิ้นสุดการขอความร่วมมือผู้ประกอบการในการตรึงราคาสินค้า ดังนั้น จึงมีผู้ประกอบการบางส่วนเริ่มขยับราคาสินค้า ให้สอดคล้องกับภาวะต้นทุนการผลิตที่ปรับสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงก่อนหน้านี้ ดังนั้น ตัวเลขเงินเฟ้อในเดือนเมษายน จึงสะท้อนภาวะค่าครองชีพแพงในปัจจุบันได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

ราคาสินค้าผู้ผลิตยังคงขยับขึ้น...สะท้อนแรงกดดันต่อต้นทุนที่มีอย่างต่อเนื่อง

นอกเหนือไปจากค่าจ้างแรงงาน และต้นทุนทางการเงินที่ปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องนับจากต้นปี 2554 แล้ว การทะยานขึ้นของราคาพลังงาน และสินค้าโภคภัณฑ์อื่น ๆ ในตลาดโลก รวมถึงความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ และปัญหาโรครระบาด นับเป็นตัวแปรที่มีผลต่อต้นทุนการผลิตของผู้ประกอบการไทยเช่นกัน

- ต้นทุนค่าจ้างแรงงาน และต้นทุนการระดมทุนของผู้ประกอบการในช่วง 4 เดือนแรกของปี 2554 เพิ่มขึ้นสูงกว่าระดับในปี 2553 โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากที่ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำอัตราใหม่เริ่มบังคับใช้ในช่วงต้นปี 2554 ขณะที่ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์ก็ปรับตัวสูงขึ้นในทิศทางเดียวกันกับการเดินหน้าปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย
- ราคาสินค้าผู้ผลิตปรับสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วง 4 เดือนแรกของปี 2554 โดยดัชนีราคาสินค้าผู้ผลิตปรับขึ้นมาแล้วประมาณร้อยละ 5.5 จากระดับปลายปี 2553 นำโดย หมวดผลผลิตเกษตรกรรม (เพิ่มร้อยละ 7.2 ตามภาวะขาดแคลนผลผลิตทางการเกษตร) หมวดผลิตภัณฑ์จากเหมือง (เพิ่มร้อยละ 10.0 ตามต้นทุนราคาปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ และแร่โลหะ) และหมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (เพิ่มร้อยละ 5.0 ตามต้นทุนราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ผลิตภัณฑ์ยางพลาستيك อาหาร เครื่องดื่ม และยาสูบ)

แนวโน้มเงินเพื่อปี 2554 ... คาดภาวะเงินเฟ้อสูงคงอยู่จนถึงสิ้นปี

ในช่วง 4 เดือนแรกของปี 2554 อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยที่วัดจากดัชนีราคาผู้บริโภคปรับเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 3.27 (YoY) เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันของปีก่อนหน้า ซึ่งเป็นอัตราการเพิ่มที่ช้ากว่าอัตราเงินเฟ้อฝั่งผู้ผลิตที่วัดจากดัชนีราคาผู้ผลิตซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 6.4 (YoY) ในช่วงเวลาเดียวกัน เนื่องจากแม้ราคาอาหาร และราคาขายปลีกน้ำมันในประเทศ (อาทิ น้ำมันเบนซิน และแก๊สโซฮอล์) บาง

ประเภท จะขยับขึ้นตามภาวะผลผลิตทางการเกษตรที่เสียหายจากภาวะน้ำท่วมและความแปรปรวนของสภาพอากาศ ตลอดจนทิศทางการขาขึ้นของราคาพลังงานในตลาดโลก แต่กลไกการส่งผ่านแรงกดดันที่มีต่อต้นทุนการผลิตของผู้ประกอบการไปยังราคาสินค้าผู้บริโภคดำเนินไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป เพราะอยู่ในช่วงให้ความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ในการตรึงราคาสินค้า (จนถึงสิ้นเดือนมีนาคม 2554 ที่ผ่านมา) ขณะที่ราคาน้ำมันดีเซล และก๊าซ LPG/NGV ก็ยังคงได้รับการชดเชยจากภาครัฐ

อย่างไรก็ดี การขยับขึ้นของราคาสินค้าผู้บริโภคหลายประเภทนอกเหนือไปจากราคาอาหารสด (ที่ถูกผลักดันจากปัจจัยด้านฤดูกาล) ในเดือนเมษายน 2554 นั้น ก็อาจเป็นสัญญาณที่สะท้อนว่ากระบวนการทยอยส่งผ่านภาวะต้นทุนประกอบการที่ได้รับแรงกดดันหลายด้าน นำที่จะเริ่มมีผลย้อนกลับมาสร้างแรงกดดันต่อราคาสินค้าผู้บริโภคในขอบเขตที่กว้างขึ้น ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า ภาวะเงินเฟ้อสูงของไทยจะยังคงดำเนินต่อไปจนถึงสิ้นปี 2554 โดยปัจจัยที่รบกวนทิศทางเงินเฟ้อประกอบด้วย :-

- **ต้นทุนประกอบการน่าจะทรงตัวอยู่ในระดับสูง** ตามทิศทางราคาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ตลอดจนราคาพลังงานหลายประเภทของไทย ที่น่าจะขยับสูงขึ้นในช่วงหลังจากที่กลไกชดเชยของรัฐบาลสิ้นสุดลง โดยราคาก๊าซ LPG ที่ภาครัฐจะเริ่มปล่อยลอยตัวแบบขั้นบันไดสำหรับภาคอุตสาหกรรมตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ขณะที่ การตรึงราคาน้ำมันดีเซล และก๊าซ NGV ในภาคขนส่งจะสิ้นสุดลงในช่วงเดือนกันยายน ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวอาจยากมากขึ้นหากราคาพลังงานในตลาดโลกยังคงทรงตัวอยู่ในระดับสูงในช่วงเวลานั้น นอกจากนี้ ทิศทางอัตราดอกเบี้ยซึ่งเป็นต้นทุนทางการเงินที่ยังเป็นขาขึ้น และความเป็นไปได้ที่จะมีการปรับขึ้นค่าจ้างแรงงานอีกรอบในระหว่างปี ก็เป็นปัจจัยที่รื้อเพิ่มแรงกดดันต่อต้นทุนการผลิต ซึ่งย่อมถูกส่งผ่านมายังราคาสินค้าผู้บริโภคไม่มากนักในท้ายที่สุด
- **ความแปรปรวนของราคาผลผลิตทางการเกษตร**ตามปัจจัยทางด้านฤดูกาล ซึ่งค่อนข้างมีความไม่แน่นอนสูงในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมา และอาจทำให้ราคาสินค้ากลุ่มอาหารสดที่มีสัดส่วนน้ำหนักประมาณร้อยละ 14.6 ในตะกร้าดัชนีราคาผู้บริโภค และราคาในหมวดผลผลิตเกษตรกรรมที่มีสัดส่วนน้ำหนักประมาณร้อยละ 16.2 ในตะกร้าดัชนีราคาผู้ผลิต เพิ่มสูงขึ้นจากภาวะปกติ
- **การขยายตัวของค่าใช้จ่ายภายในประเทศ และเศรษฐกิจในภาพรวม**ที่น่าจะสามารถรักษาโมเมนตัมไว้ได้ในช่วงที่เหลือของปี ก็น่าจะทำให้แรงหนุนเงินเฟ้อจากฝั่งอุปสงค์ยังคงมีต่อเนื่อง โดยเฉพาะหากรัฐบาลยังคงดำเนินมาตรการบรรเทาภาวะค่าครองชีพของประชาชนต่อเนื่องในช่วงหลายเดือนข้างหน้าต่อไป

โดยสรุป ราคาสินค้าผู้บริโภคปรับเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนหน้าในอัตราที่ค่อนข้างสูงประมาณร้อยละ 1.38 (MoM) ในเดือนเมษายนที่ผ่านมา ซึ่งเป็นช่วงเวลาหลังจากที่การขอความร่วมมือผู้ประกอบการในการตรึงราคาสินค้าของกระทรวงพาณิชย์สิ้นสุดลง และเมื่อผนวกเข้ากับการปรับตัวขึ้นในวงกว้างของราคาสินค้าในกลุ่มอาหารสด และราคาน้ำมันขายปลีกในกลุ่มที่ไม่ได้รับการชดเชยจากภาครัฐ ทำให้จังหวะการเร่งตัวขึ้นของอัตราเงินเฟ้อในเดือนเมษายน 2554 สะท้อนภาวะค่าครองชีพแพงในปัจจุบันได้อย่างชัดเจนมากขึ้น โดยอัตราเงินเฟ้อทั่วไปทะยานขึ้นไปอยู่ที่ร้อยละ 4.04 (YoY) จากระดับร้อยละ 3.14 ในเดือนมีนาคม

ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า การขยับขึ้นของราคาสินค้าผู้บริโภคแบบก้าวกระโดด (ดังเช่นในเดือนเมษายนที่ผ่านมา) น่าที่จะไม่เกิดขึ้นบ่อยนักในช่วงหลายเดือนข้างหน้าหากราคาสินค้าเกษตรกลับเข้าสู่ภาวะปกติ โดยการติดตามดูแลราคาสินค้าที่จำเป็น และมาตรการแก้ไขปัญหาค่าครองชีพประชาชนจากภาครัฐ อาจมีส่วนช่วยทำให้การเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าในแต่ละเดือนเป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป อย่างไรก็ตาม ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในช่วงไตรมาส 2/2554 อาจมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงร้อยละ 4.0 (YoY) ซึ่งสูงขึ้นกว่าค่าเฉลี่ยเงินเฟ้อที่ร้อยละ 3.0 (YoY) ในช่วงไตรมาสที่ 1/2554 ที่ผ่านมา

สำหรับทิศทางเงินเฟ้อในช่วงครึ่งหลังของปี 2554 นั้น ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินว่า แรงกดดันเงินเฟ้อที่น่าที่จะคงอยู่ในระดับสูงในช่วงครึ่งปีหลัง โดยได้รับแรงหนุนจากกระบวนการทยอยส่งผ่านภาวะต้นทุนการผลิตที่ได้รับแรงกดดันหลายด้านมายังราคาสินค้าผู้บริโภค ขณะที่ ราคาพลังงานหลายประเภท (ราคาน้ำมันดีเซล ราคาก๊าซ LPG/NGV สำหรับภาคครัวเรือนและขนส่ง) ที่ได้รับการอุดหนุนจากภาครัฐอาจมีแนวโน้มขยับขึ้น หลังจากในช่วงเวลาการตรึงราคาสินค้าสิ้นสุดลงในเดือนกันยายน 2554 ซึ่งแรงหนุนเงินเฟ้อจากฝั่งอุปทาน (Cost-Push Inflation) ดังกล่าว อาจมีนัยสำคัญมากขึ้นหากราคาพลังงานในตลาดโลกทรงตัวอยู่ในระดับสูงในช่วงเวลานั้น ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทยคาดว่า ภาพรวมของเงินเฟ้อทั่วไปปี 2554 น่าจะอยู่ในกรอบประมาณร้อยละ 3.6-4.6 (ค่ากลางที่ร้อยละ 4.0) ขณะที่ อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานน่าที่จะอยู่ในกรอบร้อยละ 2.4-3.0 (ค่ากลางที่ร้อยละ 2.6) ดังนั้น ปัญหาเงินเฟ้อและค่าครองชีพที่น่าจะคงอยู่จนถึงสิ้นปี 2554 อาจเป็นหนึ่งในโจทย์เศรษฐกิจที่ท้าทายสำหรับการวางแผนนโยบายของภาครัฐในช่วงต่อไป

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสียหายทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบผู้ใช้หรือนุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น